AS – 053

II Semester B.Com. Examination, April/May 2012
(Freshers Scheme)
(2011 – 12 & Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – II
Madhuravijayam of Gangadevi, Grammar and Translation

Time : 3 Hours Max. Marks : 100

Instructions : *1) Answer either in **Kannada, English** or **Sanskrit**.*
*2) Answer Q.No. **V, VI** and **VII** in **Sanskrit** only.*

I. **द्वयोः** अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत। **(2×12=24)**

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on **any two**.

a) गङ्गादेव्याः वर्णनकौशलं अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।
ಗಂಗಾದೇವಿಯ ವರ್ಣನಾ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.
Write an essay on depictive skill of Gangadevi.

b) युद्धवर्णनं अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।
ಯುದ್ಧ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.
Write an essay on War dipiction.

c) संस्कृत ऐतिहासिक काव्यानि अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।
ಸಂಸ್ಕೃತ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.
Write an essay on Sanskrit Historical Kavya's.

II. **चतुर्णां** श्लोकानां अनुवादं विलिख्य तात्पर्यं विवृणुत।

ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any four** of the following Slokas. **(4×5=20)**

अ) मुखराणि पुरा मृदङ्गघोषैर
अभितो देवकुलानि यान्यभूवन्।
तुमालानि भवन्ति केरवाणां
निनदैस्तानि भयङ्करैरिदानीम्।।

P.T.O.

आ) रमणीयतरो बभूव यस्मिन्
रमणीनां मणिनुपुरप्रणाद: ।
द्विजशृङ्खलिकाखलात्क्रियाभि:
कुरुते राजपथ: स्वकर्णशूलम् ।।

इ) अथ कालवशेन पाण्ड्यवंश्यान्
गतवीर्यानवधार्य कुम्भजन्मा ।
मनुजेश्वर ! मण्डलाग्रमेनं
भवते प्रेषितवान् महाभुजाय ।।

ई) अमुनाशु विशस्य दक्षिणस्यां
मधुरायां पुरि कंसवन्नृशसम् ।
यवनाधिपतिं बलोत्तरस्त्वं
विदधीथा: स्कुटमच्युतावतारम् ।।

उ) क्षिप्तो गजेनोर्ध्वमसिद्वितीय:
स्कन्धे निपत्यास्य पुरस्तरस्वी ।
निपत्य चाधोरणमभ्यमित्रं
गजाधिरोह: स्वयमेव जज्ञे ।।

ऊ) शूरस्तथा प्राहृत मुद्गरेण
शिरस्त्रवन्ति द्विषतां शिरांसि ।
यथा विनिर्यन्नयनानि तानि
मङ्क्षु न्यमाङ्क्षु: स्वशरीर एव ।।

III. **त्रयाणां** सन्दर्भं विवृणुत.

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context **any three** of the following. **(3×4=12)**

१) द्विजबन्दीनयनाम्बुदूवितानि ।

२) विषयेऽस्मिन् यवनैर्हतावशिषृम ।

३) किमपि ध्वान्तमिव प्रकाशयन्तम् ।

४) पृथिवीमप्रतिशासनामशासन्।

५) गुणेषु को मत्सरमादधाति।

६) तावत् प्रतीषानि निशाचरीभिः।

IV. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत।

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following. **(2×4=8)**

१) अग्रहारः। २) विश्वकर्म।

३) देवकुलानि। ४) कावेरी।

V. संस्कृत भाषया उत्तराणि लिखत।

अ) वाक्य दोषान् परिहरत। **(1×5=5)**

१) अलं कलहः। २) स्कन्द नमः।

३) शासत्रणि प्रमाणानि। ४) त्रिशङ्कुः स्वर्गेण पतितः।

५) व्यार्ग्रेणभीतः।

आ) त्रीणि पदानि उपयुज्य एकैकं वाक्य संस्कृत भाषया रचयत। **(1×3=3)**

१) अगच्छत् २) रोचते ३) गृहित्वा

४) स्नातुं ५) परीक्ष्य ६) रमणीयः

इ) चतुर्णां समासानां एकैकं उदाहरणं लिखत। **(1×4=4)**

१) द्वन्द्वः २) तत्पुरुषः ३) कर्मधारयः

४) अव्ययीभावः ५) बहुव्रीहिः ६) नञ् तत्पुरुषः

ई) चतुर्णां व्याकरणरीत्य पदपरिचयं लिखत। **(1×4=4)**

१) लिखत् २) दृष्ट्वा ३) नेतुम्

४) निर्गत्य ५) कृतः ६) गतवान्

VI. संस्कृत भाषया अनुवादत।

ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate into **Sanskrit**. 5

ಭಾರತ ದೇಶ ನದಿಗಳಿಂದ, ದೇವಾಲಯಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ದೇಶ. ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ತಮಗೆ ಒಳಿತಾಗುವುದೆಂದು, ಈ ದೇಶದ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ನಂಬುತ್ತಾರೆ, ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಇವುಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೂ ಇದೆ. ತೀರ್ಥಸ್ನಾನದಿಂದ ಭೂತದಯೆ, ಜ್ಞಾನ ವಿಸ್ತರಣೆ, ದೈಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ,ತಪಸ್ಸು, ಧ್ಯಾನ ಇವುಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿದೆ, ಈ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಗಂಗಾ, ಕಾವೇರಿ, ಯಮುನಾ, ನರ್ಮದಾ, ತಾಮ್ರಪರ್ಣಿ ಮುಂತಾದ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ದಡದ ಮೇಲಿರುವ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

India is full of rivers and temples. A large number of people in this country believe that, taking bathe in rivers and visiting temples brings good to them. As these places are located in geographically unique places they have got a scientific background also. One may obtain compassion towards animals, expansion of knowledge, bodily health, activity, penance and meditation by taking bathe in sacred rivers like Ganga, Kaveri, Yamuna, Narmada, Tambraparni and such others, we should also visit temples and hermitages on the banks of such sacred rivers.

VII. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानां उत्तराणि लिखत। (3×5=15)

काञ्चीपुरे कश्चाद्विद्वानभवत्। सः बहूनां बालकानां पाठप्रवचनेन जीवनं कुर्वन् आसीत्। एकस्मिन् दिने तस्य अन्तिकं एकः बालः आगत्य आर्य मम विद्य अधिगन्तव्य इति आशा भूयासि वर्तते। तद्भवान् मां विद्यां अध्यापयितुं अर्हति इति प्रार्थयामास। सः विद्वान् अस्य बालकस्य बुद्धिं पश्यामेति मनसि कृत्वा अरे देवः क्वास्ति इति पप्रच्छ। ततः स बालः "देवौ यत्र नास्ति तद्भवान् प्रथमतः ब्रवीतु ततः परं अहं आवेदयामि" इति उवाय। स विद्वान् तस्य बालकस्य वचनेन अयं बुद्दिमानि त्यवधार्य तंत्प्रार्थनमनुरुद्य तं विद्यां सम्यक् अध्यापयत्। एवं बद्धिमतां बद्धिः पूर्व एव वयसि प्रकाश्यते।

प्रश्ना :

१) कश्वित् विद्वान् कुत्र आसीत् ?

२) एकः बालः विद्वांसं किं प्रार्थयामास ?

३) स विद्वान् बालकस्य बुद्धिं परीक्षितं किं पप्रच्छ ?

४) बालकस्य उत्तरं किं ?

५) बुद्धिमतां बुद्धिः कदा प्रकाश्यते ?